

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus

Årsberättelse 2020

Stiftelsens utveckling 2015-2020

Belopp i Tkr

Balansdag	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Bundet fondkapital enl balansräkning	194 457	193 343	191 445	189 518	187 912	186 362
Bundet fondkapital till marknadsvärde	502 792	504 087	420 870	451 343	431 367	413 380
Ingångskapital omräkn efter KPI index	150 162	149 385	146 830	143 879	141 404	138 999
Real kapitalförändring						
ackumulerat värde	352 630	354 702	274 040	307 464	289 963	274 381
årets förändring	-2 072	80 662	-33 424	17 501	15 582	2 976
i % av ing. fondkap.markn.v.	-0,41%	19,17%	-7,41%	4,06%	3,77%	0,73%
Balansomslutning (markn.värde)	553 373	558 066	461 070	487 776	472 127	449 480
Placeringstillgångar						
aktierelaterade tillgångar (markn.värde)	437 454	439 429	354 811	382 454	350 445	319 218
i % av balansomsl.markn.v.	79,05%	78,74%	76,95%	78,41%	74,23%	71,02%
ränterelaterade tillgångar (markn.värde)	108 816	112 248	98 128	98 415	114 511	125 051
i % av balansomsl. markn.v.	19,66%	20,11%	21,28%	20,18%	24,25%	27,82%
aktierelaterade tillgångar (bokfvärde)	134 282	134 588	122 398	117 997	104 691	90 581
i % bokf. bundet kapital	69,05%	69,61%	63,93%	62,26%	55,71%	48,60%
Avkastning						
räntor o utdelningar	11 139	18 990	19 274	16 060	15 501	16 115
reavinster/reaföruster	1 574	13 483	3 132	870	5 016	3 972
förändring i övervärden	-2 409	81 319	-32 400	18 370	16 436	1 364
totalavkastning	10 304	113 792	-9 994	35 300	36 953	21 451
i % av ing.balansomslutn. markn.v	1,85%	24,64%	-2,05%	7,48%	8,22%	4,84%
Adm. o förvaltn.kostn. ¹	4 078	5 214	4 856	3 839	3 920	3 648
Bidragsverksamheten	10 293	10 805	15 329	11 915	15 915	11 413
% av räntor/utdelningar	92,41%	56,90%	79,53%	74,19%	98,02%	70,82%
% " " " / . kostnader ¹	136,13%	75,69%	102,76%	97,50%	131,20%	91,55%

1) Fr o m år 2018 ingår även stöd till Lighthouse med 500 Tkr

Krigsseglarmonumentet. Fotograf: Christer Nordling

Innehåll

Stiftelsens utveckling	2
Året som gick	4
Direktionens ordförande har ordet	5
Historik och bildande	6
Direktionens arbete	7
Personal	8
Bidragsverksamheten 2020	9
Bidragsverksamheten 1972–2020	20
Projekt som stiftelsen stödjer	21
Förvaltningsberättelsen	34
Resultaträkning	35
Balansräkning	36
Noter	38
Revisionsberättelse	48
Stiftelsens Direktion och kansli	50

Sammanträden 2020 har genomförts digitalt. Året som gått lägger vi bakom oss och tittar framåt. Fotograf: Karl Karell

Året som gick

Redovisade värden anges i miljoner kronor (Mkr) eller i %. Föregående år anges inom ().

- Årets direktavkastning uppgick till 11,1 Mkr (19,0).
- Stiftelsens placeringstillgångar:
 - Orealiserat övervärde 308,3 Mkr (310,7) en minskning (ökning) med 2,4 Mkr (81,3).
 - Bokfört värde för aktierelaterade instrument uppgår till 134,3 Mkr (134,6) och för räntebärande 103,6 Mkr (106,3).
- Totalavkastningen 10,3 Mkr (113,8) motsvarar 1,85 % (24,64) av ingående balansomslutning till marknadsvärde.
- Real ackumulerad kapitalökning enligt KPI, med basår 1949, sedan Stiftelsens start t.o.m 20-12-31: 352,6 Mkr (354,7).
- Verksamhetens kostnader: administration och förvaltning 4,1 Mkr (5,2).
- Bidragsverksamheten 10,3 Mkr (10,8) vilket motsvarar 92,4 % (56,9) av direktavkastningen. Balanserade disponibla medel uppgår per 20-12-31 till 45,5 Mkr (48,1). Beloppet täcker, med per balansdagen beslutade åtaganden, verksamhetens kostnader för år 2021.

Summa mottagna medel 1973–2020 (Mkr)

Omräknat enligt KPI (se notering sid 43)

25,2

150,2

Avkastningsmedel 1973–2020

Avsatta till bundet kapital

169,3

Förbrukade i bidragsverksamheten

371,7

Orealiserade övervärden per 2020-12-31

308,3

Totalt

849,3

i % av mottagna medel

3370,2%

Konsumentprisindex procentuella förändring 1973-2020

675,3%

Direktionens ordförande har ordet

Jag har varit ledamot och ordförande ett antal mandatperioder tidigare (sedan 2005) och på Direktionssammanträdet den 12 maj 2020 fick jag åter äran att bli ordförande i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus. Det är verkligen en stor ära att få leda denna fina gamla stiftelse tillsammans med Direktionens ledamöter, varav alla har en lång och gedigen erfarenhet och kompetens inom sjöfartsbranschen. I alla sammanhang brukar jag framhålla att denna stiftelse med dess, genom åren, väl utvecklade ekonomi i kombination med de fina ändamålsparagraferna, som helt utgår från sjömannens perspektiv, är nog den finaste och bästa stiftelsen inom sjöfarten.

Jag vill rikta ett stort tack till min företrädare, Christer Themnér, för sina många förtjänstfulla år och stora insatser för Direktionen och Stiftelsen. Avtackning av Christer Themnér, ledamöterna Christer Lindvall och Bengt Eurén skedde precis innan Pandemin slog till med full kraft.

Pandemin gjorde att 2020 blev ett mycket märkligt år, för Stiftelsen och hela sjöfartsbranschen. Ingen kom obemärkt ifrån denna Pandemi och är det några som verkligen råkat illa ut på grund av Pandemin, så är det till dessa som Stiftelsens bidrag skall gå till dvs sjöfolk. Det är över en miljon sjömän runt om i världen som har haft det mycket tufft, bl a med avlösningar vid på- och avmönstringar, resor till och från fartygen. Vi får innerligt hoppas att 2021 blir ett bra mycket bättre år för sjöfolket!

Flera av Stiftelsens publika evenemang, såsom paradnumret Belöningsdagen och den av många uppskattade Bok- och Biblioteksmässa fick ställas in.

Att ställa in Belöningsdagen var ett svårt beslut. Den hålls för att visa Stiftelsens uppskattning till de innovationer som kreativa sjömän tagit fram, allt för att underlätta arbetsmoment, arbetsmiljö och trivselsn ombord. På Belöningsdagen belönas även förtjänstfulla och osjälviska sjöräddningsinsatser av både enskilda båtägare och av handelsfartyg.

Intresset och ambitionen att verka till sjömannens gagn avtog dock inte, trots

Stiftelsens ordförande, Kenny Reinhold. Fotograf: Dick Gillberg

Pandemin. Ansökningar inom FoU, utbildning och kultur fortsatte att komma in vilket ger Stiftelsen möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen av sjömannens arbete, arbetsmiljö och utbildning.

Under året kom Förvaltningsrättens Dom i det ärende som tillsynsmyndigheten öppnade under 2019. Ärendet avsåg ett bidrag till rekryteringsåtgärder. Utfallet av domen är att bidrag till denna typ av verksamhet inte faller under Stiftelsens ändamål. Bidraget verkställdes aldrig.

Direktionen beslutade att tillsätta en liten arbetsgrupp för att uppdatera skrivningarna i stiftelsen om "jäv" fram till första Direktionsmötet 2021.

Det finns så mycket att skriva om, men det mesta får ni faktiskt i denna omfattande beskrivning av stiftelsen verksamhetsår 2020, ett år inte lik något tidigare år.

Till sist måste jag lyfta fram kansliets enorma arbetsinsatser, Birgitta och Karl sköter det dagliga arbetet med största kompetens och det även med bravur, vilket i sig gör både mitt uppdrag som ordförande och Direktionens arbete så mycket enklare och bättre, som också garanterar Stiftelsen Sveriges Sjömanshus verksamhet att fortsätta utvecklas till något så mycket bättre framöver.

Kenny Reinhold

Historik och bildande

Statsmaktens intresse för sjöfolket började redan på 1600-talet och de första samlade bestämmelserna om sjöfolks arbetsvillkor och tjänsteavtal fanns i skeppsmannabalken i 1667 års sjölag. Den 30 mars 1748 utfärdades det så kallade kofferdireglementet eller som det rätteligen heter "Kongl. Maj:ts Nådiga Reglemente hwarefter Coopverdi-Skeppare och Skeppsfolk hafwa sig at rätta".

Redan den 18 maj samma år ägde det första valet av sjömanshusdirektion rum inför magistraten i Stockholm. Att det

var ett stort steg i sjöfartsnärings historia framgår av att det var över trettio skeppsredare närvarande och tjugoåtta kofferdiskeppare. Efter valet samlades Direktionen till det första protokollförda mötet 1748.

Så småning-

om tillkom sjömanshus i flera hamnstäder, som mest i 47 städer. Sjömanshusens verksamhet leddes av en Direktion och en anställd sjömanshusombudsman eller som han i början kallades "waterschouten". Sjömanshusen fick inkomster på olika sätt: Vid varje återkomst till svensk hamn från utrikes ort skulle ett fartygs besättning erlägga "plåtagift", sedermera kallat "hyresavgift". I 1911 års sjömanshusförordning fastställdes hyresavgiften till en procent av de ombordvarandes löner. Fartygen skulle också vid hemkomsten från utrikes resor erlägga "lästavgift", även kallad "sjömanshusavgift", med några ören för varje läst som fartyget höll. Vidare tillföll de "böter" som inbetalats av sjöfolk och de vid rymning "förverkade hyrorna" sjömanshuset. Kollektmedel upptogs för sjöfolk en gång om året fram till 1888.

Av sjömanshusens inkomster var hyres- och lästavgifterna de väsentliga. De övriga var mer eller mindre försumbara.

Bland arbetsuppgifterna för sjömans-

husen kan nämnas understöd till orkeslösa sjömän, gratial till änkor och andra nödlidande, fastställande av löner till sjömännen, inflytande över navigationsundervisningen, mönstring, fartygsregistrering med mera.

Så småningom kom dessa uppgifter att tas över av statliga myndigheter och fackliga organisationer. Sjömanshusen började successivt läggas ned under 1900-talet för att till slut helt upphöra 1969. De kvarvarande tillgångarna fördes över till lokala sjömanshusstiftelser.

I beslut den 5 maj 1972 föreskrev Kungl. Maj:t att en stiftelse benämnd Stiftelsen Sveriges Sjömanshus skulle inrättas och att stiftelsen före den 1 juli 1973 skulle överta de hittillsvarande sjömanshusstiftelsernas tillgångar och förpliktelser på sätt och i den ordning Sjöfartsverket bestämde i samråd med den nya stiftelsen. Till den nya stiftelsen skulle också överföras de av Sjöfartsverket förvaltade så kallade gemensamma sjömanshusmedlen. Vidare skulle stiftelsen ta över den förvaltning av gåvo- och donationsmedel som tidigare sjömanshusstiftelserna utövat.

De samlade tillgångarna uppgick till ett marknadsvärde av 20,8 Mkr, vilket redovisades som fondkapitalets bokförda ingångsvärde i den nybildade Stiftelsen Sveriges Sjömanshus. Av beloppet utgjorde 4,0 Mkr donationsmedel. Under slutet av 1970- och början av 1980-talet har Stiftelsen mottagit ytterligare 4,3 Mkr och 2013 0,1 Mkr för förvaltning. De totalt mottagna medlen om sålunda 25,2 Mkr motsvara i dagens penningvärde ett totalt belopp om 150,2 Mkr vid omräkning enligt KPI-index. Stiftelsens bokförda bundna kapital uppgår per 2020-12-31 till 194,5 Mkr var till kommer orealiserat övervärde om 308,3 Mkr.

Skeppslästen är ett gammalt mått på ett fartygs lastförmåga. 1 läst = den tyngd/last som fordrades för att trycka ner ett fartyg från lossvattenlinjen till lastvattenlinjen. Från år 1726 motsvarade det 2448 kg, men från 1863 används i stället begreppet **nyläst** om 4250 kg. År 1874 ersattes begreppet läst av **registerton**.

Katarinavägen, Stockholm. Fotograf: Arild Vågen. Bildkälla: Wikimedia Commons.

Direktionens arbete

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus utövar sin bidragsverksamhet utgående från stadgar fastställda av Kungl. Maj:t den 5 maj 1972.

1. Stiftelsens ändamål är att vid framträdande behov bistå personer och anhöriga till dem som är eller har varit verksamma inom sjömansyrket.

2. Stiftelsen skall i övrigt verka till nytta och gagn för sjöfolket.

Bland de områden som utan inbördes ordning skall beaktas kan nämnas:

- att främja utbildning.
- att verka för förbättrad säkerhet, arbetsmiljö och trivsel för sjöfolk. Detta kan ske genom stöd till forskning och utveckling på nämnda områden, uppmuntran av förslagsverksamhet med mera.
- att belöna förtjänstfulla sjöräddningsinsatser.

Direktionen består av fem ledamöter. För varje ledamot finns en personlig ersättare. Ledamöter och ersättare utses av Sjöfartsverket. Mandatperioden är tre år med början den 1 maj. Av ledamöterna utses två efter förslag av Svensk Sjöfart, en efter förslag av Sjöbefälsföreningen, en efter förslag av Sjöbefälsföreningen - O och en efter förslag av SEKO.

Direktionen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Vid direktionens sammanträde den 12 maj 2020 valdes Kenny Reinhold som ordförande och Rikard Engström som vice ordförande för mandatperioden 2020 – 2023.

Stiftelsen står under tillsyn av Sjöfarts-

verket. Som tillsynsman har tjänstgjort chefsjuristen vid Sjöfartsverket, Lisa Lewander.

Direktionen har under året haft fyra protokollförda sammanträden. På grund av den pågående Corona pandemin har de av Stiftelsen planerade publika evenemang för år 2020 inte kunnat genomföras. Den årliga Belöningsdagen som var planerad att genomföras den 13 maj på Fotografiska i Stockholm flyttades fram till början av november. På grund av fortsatt Corona spridning ställdes även denna planerade Belöningsdag in. Utdelning av Stiftelsens litteraturpris, som alltid sker i samband med Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg under september månad, fick även den ställas in.

Arvoden och traktamenten

I fasta arvoden till ordföranden och vice ordföranden har utgått sammanlagt 25 000 kr.

Till ordföranden i Granskningsgruppen har utgått arvode om 10 000 kr.

Härutöver har för varje sammanträde/förrättning utgått arvode om 4 000 kr till de ledamöter som varit närvarande, vilka belopp jämte traktamenten och reskostnader fördelats som förrättningskostnader på de aktiviteter sammanträdena eller förrättningarna avsett.

Kansli

Stiftelsens verksamhet bereds och verkställs i enlighet med Direktionens beslut och anvisningar av ett kansli med säte på

Kanslichef Karl Karell.

Kanslist och Ekonomiansvarig Birgitta Lönnquist Gemvik.

Katarinavägen 22 i Stockholm.

Lokalerna, som är smakfullt inredda, är ändamålsenliga och inrymmer bland annat ett stort sammanträdesrum där Direktionen normalt har sina sammanträden. I anslutning till arkivet återfinns Stockholms Sjöbefäls-skolas referensbibliotek som donerades till Stiftelsen vid skolans nedläggning 1982. En sökbar förteckning över detta återfinns på Stiftelsens hemsida.

Personal

Kansliet har haft två deltidsarbetande.

Kanslichef: Karl Karell

Kanslist och Ekonomiansvarig:

Birgitta Lönnquist Gemvik

För mandatperioden 1 maj 2020 – 30 april 2023
har Direktionen följande sammansättning:

Ordinarie:	Ersättare:	
Kenny Reinhold, ordförande	Pelle Andersson	SEKO
Rikard Engström, vice ordförande	Christer Bruzelius	Svensk Sjöfart
Mikael Huss, ledamot	Karl Huss	Sjöbefälsföreningen
Anders Boman, ledamot	Louise Langley	Svensk Sjöfart
Lennart Runnegård Jonsson, ledamot	Fredrik Jahren	Sjöbefälsföreningen - O

Löner och arvoden (Tkr):	2020	2019
Löner	662	1 321
Arvoden	259	363
Arbetsgivaravgifter	121	346
Totalt	1 042	2 030

Jonas Bjelfvenstam, Generaldirektör vid Transportstyrelsen omgiven av 2019 års belöningsmottagare.

Bidragsverksamheten 2020

Bidragsverksamheten bedrivs och redovisas inom följande områden:

- Gratial
- Akut hjälp
- Stipendier
- Utbildningsstöd
- Forskning och utveckling
- Kultur
- Belöningsverksamhet
- Övriga bidrag

Siffror i rubriken avser år 2020 och siffror inom parentes avser år 2019.

Gratial 3 300 Tkr (3 480)

Gratial utgår efter Direktionens prövning till personer som är eller har varit verk-samma inom sjömansyrket och till sådana personers närmaste anhöriga. Gratial-beloppet är från år 2017 höjt till 24 Tkr/år.

Antalet gratialister utvisar en successiv minskning. År 1976 var antalet gratialister 1 565 personer. Under 2020 har gratial ut-betalts till totalt 141 (152) personer.

Akut hjälp 94 Tkr (263)

Ekonomiskt bistånd i form av ett engångs-belopp kan utgå till ombordanställd vid uppkomna situationer/behov inom om-råden som egen hälsa, egen försörjning, eget boende eller egen omskolning på grund av arbetsskada. Under 2020 har 11 (13) personer erhållit akut hjälp.

Stipendier 1 423 Tkr (1 899)

Stiftelsen stödjer elever under utbildning med:

Individuella stipendier 817 Tkr (1 048)

Studerande vid svensk sjöfartshögskola eller som genomgår magister- eller mas-terutbildning vid sådan har möjlighet att söka individuellt stipendium för ökade kostnader för dubbelt boende och/eller för försörjningsplikt av barn under 18 år.

Samma möjlighet har svensk studeran-de som genomgår motsvarande utbildning vid utländsk/internationell sjöfartshög-skola. Under 2020 har 54 (68) studerande beviljats individuellt stipendium.

Lokal utdelning 606 Tkr (851)

Stiftelsen avsätter årligen medel att ut-nyttjas lokalt vid skola/sjöfartshögskola med utbildning syftande till sjömans- och sjöbefälsyrken. Medlen fördelas i propor-tion till antal elever vid respektive skola/ högskola. Medlen disponeras av prefekt/ rektor till studieresor, premier, stipendier, examensarbete eller annat ändamål som gynnar eleverna och studiemiljön vid skolan/högskolan. De tilldelade medlen skall tydligt kunna knytas till ändamålet ”undervisning eller utbildning”.

Under 2020 har 7 (7) skolor/sjöfarts-högskolor tilldelats lokala medel.

Gratitude. Fotograf: Anders Germudsson

Joakim Dahlman, Chalmers

Utbildningsstöd 503 Tkr (395)

Stiftelsen kan lämna stöd till sjöfartshögskola eller skola som bedriver sjöfartsinriktad gymnasieutbildning eller annan utbildning som leder till behörighet till sjöss. Stöd kan även ges till annan utbildningsanordnare som bedriver utbildning som syftar mot sjömansyrket.

Stödet skall avse åtgärder som bidrar till att utveckla förutsättningarna att bedriva en bra och säker utbildning eller åtgärder som förbättrar elevernas studiemiljö.

Fräjma kompetensutveckling och omskolning inom sjöfart med anledning av Covid.

Projektets ändamål är att färdigställa och publicera två kurser inom tank- & bulksegmentet på digital plattform för att möjliggöra maritim utbildning på distans. Genom att utveckla och publicera kurser möjliggörs kompetensutveckling och stärkt anställningsbarhet för den enskilde sjömannen utan kostnad och chansen till besättningsbyten för att lösa av sjömän ökar.

Direktionen har beslutat att stödja projektet med 100 Tkr under år 2020. Projektledare är Nina Nordström, Sjösportskolan.

Sail Training Association har beviljats 50 Tkr för att kunna placera svenska ungdomar på deltagande fartyg i 2020 års Tall Ships Races.

Ungdomsförbundet Sveriges Flotta har beviljats 25 Tkr för genomförande av diplomerad säkerhetsutbildning av ledare vid Seglarskolan Vitsgarn.

Svenska Kryssarklubbens Seglarskola

har beviljats 80 Tkr för underhåll av säkerhetsutrustningen på skolans segelfartyg Gratitude, Gratia och Atlantica.

Behörighetsförlängning

För att säkerställa tillgången på befäl till den svenska handelsflottan genomför sjöfartshögskolorna vid Linnéuniversitetet samt vid Chalmers kursen Behörighetsförlängning. Denna kurs är nödvändig för att sjöbefäl som inte erhållit tillräcklig tid till sjöss ska kunna erhålla ny behörighet.

Kurserna, som innehåller en stor del simulatortid, är dyra att genomföra och kursavgiften blir därför hög. För rederi-anställd sjöbefäl svarar normalt rederierna för kursavgiften men för icke anställda blir utgiften kännbar.

Stiftelsen har beslutat att stödja de sjöbefäl som själva bekostar kursen med ett stipendium uppgående till 50 % av kursavgiften, dock maximalt 14 Tkr.

Under 2020 har 19 (15) sjöbefäl tilldelats stipendium enligt ovan om totalt 248 (210) Tkr.

Forskning och Utveckling 3 248 Tkr (2 902)

Stiftelsen stödjer forskning och utveckling (FoU) som är till gagn för sjöfolk inom områdena säkerhet, arbetsmiljö och trivsel. Stiftelsens stöd kan avse helt eller del av projekt. Stiftelsen följer respektive projekt genom deltagande i referensgrupp.

Under 2020 har direkt stöd riktats mot nedanstående projekt. I rubriken angivna summor avser 2020 respektive (2019) eller år som särskilt anges.

Sjöräddningssällskapets Rescuerunner. Bildkälla: Sjöräddningssällskapet

PÅGÅENDE PROJEKT

Psykisk ohälsa i sjöfarten, en prevalensstudie – 0 Tkr (150)

”Förstudiens övergripande mål är att undersöka förekomsten av de underliggande orsakerna till hanteringen av psykisk ohälsa bland fartygspersonal i Sverige. Ytterligare syftar förstudien till att undersöka hur arbetet med att förebygga psykisk ohälsa bedrivs såväl av rederier som ombord i praktiken”.

Projektledare är Med. Dr Joakim Dahlman, Chalmers tekniska högskola. Direktionen har beviljat delfinansiering av projektet med 150 Tkr under 2019 – 2020. Projektet är ännu inte slutredovisat.

Doktorandtjänst vid Kalmar Sjöfartshögskola, Linnéuniversitetet

Stiftelsen stödjer Kalmar Sjöfartshögskolas utveckling av den akademiska kompetensen. Mats Hammander har under 2013 antagits till en doktorandtjänst vid Linnéuniversitetet. Forskarutbildningen genomförs i ämnet Sjöfartsvetenskap med inriktning ”Sjöfartens miljöpåverkan”.

Tjänsten/studierna var planerade under fyra år och finansieras av Stiftelsen, Rederi AB Gotland och Linnéuniversitetet. För Stiftelsens del totalt 2 000 Tkr.

Hammanders studier har försenats av oförutsägbara omständigheter. Disputation är nu planerad år 2021.

FIRST Responder Safe Transfer – Utveckling av prototyper (2014 – 600 Tkr)

Direktionen beviljade under 2014 medel för utveckling av en prototyp till ny räddningsbåt och en ny elektrisk drivlina till denna.

Projektet är ännu inte slutredovisat.

Stiftelsen har tidigare bidragit till project FIRST enligt nedan:

FIRST Responder Safe Transfer – Fortsatt utveckling (2012 – 150 Tkr)

Direktionen beviljade under 2012 ytterligare 150 tkr för fortsatt utveckling av FIRST-projektet.

FIRST Responder Safe Transfer – Nästa steg (2010 – 600 Tkr)

Direktionen har beslutat att stödja den fortsatta utvecklingen av FIRST till ett fullvärdigt räddningssystem. Målet är att genom att testa utrustningen i olika steg under realistiska förhållanden kunna rekommendera IMO att utveckla regelverket så att de nya systemen accepteras internationellt och att en gemensam ny standard för ombordtagning skapas.

FIRST Responder Safe Transfer, FIRST (2008 - 300 Tkr)

Sjöräddningssällskapet utvecklar tekniken att vid livräddning till sjöss utnyttja Rescuerunners i samverkan med ett större moderfartyg. Medfinansiärer är Stena Line AB och Safe at Sea AB.

Ternsund. Fotograf: Marcel Coster

Bedömning av arbetsmiljö och säkerhet vid val av fartygsbränsle. – 400 Tkr (1 600)

Projektets bakgrund och forskningsfrågor formuleras i ansökan:

”För att minska miljöförstörande utsläpp från fartyg finns flera alternativ. Fartyg kan köras på renare bränsle, såsom marindiesel eller gasolja, något hybridrestbränsle med låg svavelhalt, naturgas eller metanol, eller installera utrustning för rök-gasrening. Som underlag för beslut om vilket alternativ som kan passa ett fartyg eller rederi bäst behöver följande frågor undersökas:

- Är några av bränslealternativen bättre, sämre eller lika för miljö, arbetsmiljö och ekonomi än andra?

- Vad innebär användning av olika nya fartygsbränslen för inomkyljön ombord, för besättnings arbetsmiljö och arbetsbelastning och är det lönsamt att satsa på alternativa bränslen eller nya tekniker?

Svaren på ovanstående frågor skall tjäna som underlag inför beslut om val av bränsle för alla typer av fartyg och förväntas vara till stor nytta för svensk och internationell sjöfart.”

Direktionen har beslutat att stödja projektet med 2 Mkr fördelat över åren 2018 – 2020. På grund av Coronapandemin har projektet förlängts till 2021-09-30. Projektledare är Cecilia Österman, Linnéuniversitetet.

För proaktivt sjösäkerhets-arbete En studie av förutsättningarna för resilienta sjöfartssystem. – 0 Tkr (1 179)

Projektets bakgrund och forskningsfrågor formuleras i ansökan:

”För att utveckla en säker arbetsmiljö inom framtidens allt mer komplexa sjöfart krävs nya synsätt. Traditionellt säkerhetsarbete och säkerhetsträning har främst fokuserat på analys av tidigare olyckor. Resiliens är ett nytt sätt att se på säkerhet som används för att utveckla och förbättra säkerhetsledning och träning i högriskdomäner såsom kärnkraft, sjukvård och flyg. Istället för att ensidigt fokusera på negativa händelser, är idén med resiliens att belysa hur människor bidrar till säkerhet och hur människan i samspel med teknik och organisation kan stärka sin förmåga att hantera komplexa förutsedda, såväl som oförutsedda situationer så effektivt och säkert som möjligt. För att resiliens ska få samma genomslag inom sjöfarten som i andra branscher behövs ytterligare forskningsomkanvisamöjligheterna för resiliens att användas för att utveckla säkerhetsarbetet ombord. Forskningen bör också ta fram förslag för förbättrad säkerhetsträning och höjd säkerhet i det dagliga arbetet ombord.”

Direktionen har beslutat att stödja projektet med 1 376 515 kr fördelat över åren 2018 – 2020. På grund av Coronapandemin har projektet förlängts till 2022-01-31. Projektledare är Gesa Praetorius, Linnéuniversitetet.

Bildkälla: RISE

SES – Circle Raft (2011 – 730 Tkr)

Projektet utvecklar en prototyp till en ny räddningsutrustning av "float-away" karaktär. Utrustningen består av 5 ringelement stuvade inuti varandra vilka förses med nät i botten. Det cirkulära räddningspaketet tillverkas i autoklavhärdat kolfiber. Den framtagna produkten skall testas och godkännas av DNV. Stiftelsen har beviljat 590 tkr för projektet. Utveckling och tillverkning sker i samarbete med Marström Composite AB i Västervik.

Sven Sörelius har under 2011 beviljats ytterligare medel om 140 tkr för slutförande av projektet. Projektet är ännu inte slutredovisat.

NYA PROJEKT

Säkerhetsträning av Fartygsbesättningar för Resilience – 1 691 Tkr

Det övergripande målet med projektet är att kartlägga och utvärdera dagens säkerhetsträning för att utveckla förslag på verktygslåda för inspirerande och engagerande lärande för ökad sjösäkerhet.

Projektet skall

- inventerar alternativ för säkerhetsträning
- leverera rekommendationer och förslag på metodik
- träningsprogram för sjöfartens säkerhetsarbete
- skall motverka slentrian i säkerhetsarbetet
- gå från inrapporterade olycks- och incidentstatistik till säkerhets- och hållbarhetsfrågor med fokus på Resilience

Projektet skall specifikt studera

- hur tränas beredskap inom olika avdelningar (däck, maskin, intendentur) ombord
- vilka färdigheter och förmågor karakteriserar bra beredskap
- hur fastställs träningsbehov och hur bedöms träningsresultat i beredskapsträning
- hur kan beredskapsträningen förbättras för att bemöta dagens och framtidens utmaningar i sjöfartsdomänen.

Direktionen har beslutat att stödja projektet med 3 427 Tkr under åren 2020 - 2021. Projektledare är Carl Hult, Linnéuniversitetet.

Fire protection of Ro-Ro Space Boundaries, RoBound – 1 000 Tkr

Projektet syftar till att öka kompetenser och påverka regler om brandskyddsgränser på ro-ro fartyg.

Denna fartygstyp är den vanligaste i svenska vatten, med en stor andel svenska sjömän och passagerare. I första hand ska projektet klargöra hur toppmodernt passivt brandskydd mellan ett ro-ro utrymme och intilliggande ro-ro- eller logiutrymmen påverkar utvecklingen och spridningen av eld och rök, och dessutom ge rekommendationer om lämpliga brandskyddsåtgärder.

Detta kommer att uppnås genom brandexperiment och simuleringar samt studier av föreskrifter och olyckssimuleringar, i samarbete med redare och myndigheter. Förslag kommer att ges om lämpliga skyddsåtgärder för att uppnå en acceptabel och harmoniserad säkerhetsnivå när det gäller spridning av eld och rök på ro-

Vid platsen för det stabilitetsförsök som gjordes med Regalskeppet Vasa diskuterar studenter från hela världen den tidlösa utmaningen att hitta rätt i avvägningen mellan stabilitet och säkerhet i förhållande till last och transporteffektivitet.

ro fartyg. Resultaten kommer att meddelas IMO genom Transportstyrelsen.

Direktionen har beslutat stödja projektet med 1 000 Tkr under år 2020. Projektet finansieras till lika delar av Stiftelsen och Transportstyrelsen. Projektledare är Pierrick Mindykowski, RISE

Safe and Suitable Firefighting – 147 Tkr

Projektet ska utreda vilka olika standarder och kravnivåer som finns för personlig skyddsutrustning för brandbekämpning ombord på SOLAS-fartyg, samt studera vilka krav som är relevanta för detsamma.

Bakgrund är att skyddsnivån för personlig skyddsutrustning är en stor fråga där det är viktigt att rätt och säker utrustning tillhandahålls för de typer av bränder som kan uppstå ombord. Förändringar av fordonsflottan och nya energibärare kan innebära att andra krav bör ställas än de som finns i dagens regelverk.

Direktionen har beslutat stödja projektet med 720 Tkr under åren 2020 - 2021. Projektet finansieras till 55% av Stiftelsen. Projektledare är Anna Olofsson, RISE

AVSLUTADE PROJEKT

Bystander intervention training – 0 Tkr (175)

Projektets bakgrund formuleras i ansökan:

”Sjöfartshögskolorna söker med en samfällid ansökan om medel för att kunna skapa en modul som genom att implementeras i basic safety utbildningen ska bidra till att förbättra arbetsmiljön för alla ombord genom att skapa en kultur fri från trakasse-

rier och kränkande särbehandling”.

Projektledare är Johan Hartler, Chalmers tekniska högskola och Andreas Backman, Linnéuniversitetet.

Direktionen har beslutat att stödja projektet med 175 Tkr under tiden september 2019 till juni 2020. Projektet har avslutats under 2020.

Fartygs dynamik Fas 3 – (2017-2019 – 1 500 Tkr)

Direktionen har beslutat att stödja KTH projekt Fartygsdynamik Fas 3 under åren 2017 – 2019 med 500 Tkr respektive år.

Medfinansier är Sjöfartsverket och projektledare är Anders Rosén, KTH. Anders Rosén, som har varit projektledare sedan starten 2010 har lämnat uppgiften under 2019 och efterträts av Hans Liwång, forskare Marina system, KTH. Fas 3 har slutredovisats under 2020.

Stiftelsen har tidigare bidragit till Fartygs dynamik enligt nedan:

Fartygs dynamik, Fas 2 – (2014 – 2016 – 1 500 Tkr)

De goda resultaten från Fas 1 motiverar att arbetet drivs vidare i en Fas 2. Direktionen har beviljat 500 tkr för respektive 2014, 2015 och 2016. Fas 2 har slutredovisats under 2016.

Fartygs dynamik, Fas 1 – (2010 – 2012 - 1 750 Tkr)

Fartygs dynamiska stabilitet och därtill hörande effekter som parametrisk exciterad rullning har uppmärksamats genom ett

Johan Hartler, Chalmers tekniska högskola

Andreas Backman, Linnéuniversitetet

Leos Müller. Litteraturpristagare 2020. Bildkälla: Stockholms Universitet

flertal incidenter där fartyg drabbats av extrema rullningsrörelser i relativt beskedliga sjöstillstånd, med konsekvenser för såväl säkerheten, sjömäns arbetsmiljö, som för transportkvaliteten. Problemets förnyade aktualitet är kopplat till den senaste tidens utveckling av relativt extrema skrovformer, framför allt för container- och roro-fartyg, för minimering av framdrivningsmotstånd och maximering av lastkapacitet. Dynamisk stabilitet och parametrisk rullning är relaterat till komplexa icke-linjära mekanismer och behovet av ytterligare forskning är stort. Inom ramen för projekt "Fartygs dynamik" bildas en forskargrupp med det övergripande målet att möta sjöfartsnäringsens och samhällets behov av förbättrad sjösäkerhet, arbetsmiljö och transportkvalitet. Aktiviteterna inom forskargruppen omfattar utveckling av metoder, modeller och kriterier för att beskriva och prediktera fartygs dynamiska stabilitet och parametrisk rullning och även andra aspekter relaterade till fartygs dynamik, samt implementering och tillämpning av utvecklade metoder, tekniker och resultat vid analys och drift av fartyg.

I forskargruppen ingår representanter för KTH Marina system, Wallenius Marine AB och Seaware AB.

Forskningsgruppens arbete finansieras, utöver av ovan nämnda organisationer, av Stiftelsen Sveriges Sjömanshus och Sjöfartsverket. Projektledare är Anders Rosén KTH. Fas 1 har slutredovisats under 2012.

Kultur 208 Tkr (313)

De större bidragen utgörs av

Bok och Biblioteksmässan – 0 Tkr (172)

På grund av rådande Corona pandemi kom årets Bok- och Biblioteksmässa att ställas in.

Stiftelsens Litteraturpris 2020 tilldelades Leos Müller för sin forskning av svensk maritim historia.

Priset om 20 000 kr har följande prismotivering:

Leos Müller är professor i historia vid Stockholms universitet, där han även är föreståndare för Centrum för maritima studier. Müller har en tydlig tonvikt på svensk maritim historia och han är en flitig författare till skrifter inom detta fält. Dit hör Sveriges första globala århundrade, som utkom 2019. Dit hör även Consuls, Corsairs, and Commerce. The Swedish Consular Service and Long-distance Shipping, 1720-1815 (utkommen 2004). Leos Müller är delförfattare till Sjövägen till Sverige: från 1500-talet till våra dagar (utkommen 2016). Han ingick också i redaktionen för antologin I främmande hamn: Den svenska och svensk-norska konsulttjänsten, 1700-1985 (utkommen 2015).

Med sin forskning och sina böcker lyfter Leos Müller fram sjöfartens och sjömännens vida betydelse för den utveckling som skett genom historien, i Sverige och internationellt. Med en tydlig och intresseväckande berättarförmåga visar han hur Sveriges förflutna präga

Under sommaren besökte Jörn Hammarstrand Stiftelsens kansli för att överlämna sin senaste bok "Morden ombord".
Fotograf: Birgitta Lönnquist Gemvik

lats av närheten till havet och hur såväl inrikes- som utrikesförbindelser skapats och upprätthållits med hjälp av båtar och fartyg. Han beskriver hur handeln och resandet över haven knutit samman länder och kontinenter och hur utbyte av varor och sedvanor kommit att berika samhällen världen över.

Müller har också lyft fram betydelsen av Ostindiska kompaniets resor till Kanton i det avlägsna Kina och de svårigheter som svenska sjömän kunde möta i Medelhavet med risk för piratattacker, tillfångatagande och slaveri. Hans främsta fokus är 1700-talet, men i sina böcker rör han sig ända från 1500-talet och fram till första halvan av 1800-talet. Leos Müller har också gjort betydande insatser inom Sjöhistoriska Samfundet, i vars styrelse han ingår. Han deltar även i Samfundets tidskrift Forum Navales redaktionsråd. Stiftelsen Sveriges Sjömanshus vill visa sin uppskattning av hans arbete genom att tilldela honom Stiftelsens litteraturpris på 20 000 kr för år 2020.

Krigsseglarna – 0 Tkr (37)

På grund av Coronapandemin har inga krigsseglardagar kunnat genomföras som brukligt under perioden september/november. Under 2019 ägde minneshögtider rum i Uddevalla, Göteborg, Helsingborg och Halmstad.

ÖVRIGT KULTURSTÖD HAR UTGÅTT TILL

Gunvor Nordström – 30 Tkr

Bokprojekt "Axel Valfrid - Sjöman på världshaven - Guldgrävar i Transvaal.

Göran Nilsson – 30 Tkr

Bokprojekt "Minnen från hav och land".

Jörn Hammarstrand – 20 Tkr

Bidrag till tryckning av boken "Morden till sjöss".

Bertil Murray – 10 Tkr

Bidrag till tryckning av boken "Jag vill bara leva".

Ann-Britt Eklund – 30 Tkr

Bidrag till utgivning av "Dokumentär och poetisk fotobok".

Göran Sändare – 5 Tkr

Bidrag till tryckning av boken "Händelser till sjöss".

Anders Wällhed – 20 Tkr

Bidrag till tryckning av boken "Smältpunkten".

Jan Horck – 30 Tkr

Bidrag till tryckning av boken "Bok om World Maritime University".

Belöningsverksamhet 1 239 Tkr (1 553)

Årets belöningsdag blev inställd – men pristagarna hyllas ändå. Den 13 maj skulle Stiftelsen Sveriges Sjömanshus årliga belöningsdag hållits på Fotografiska museet i Stockholm. På grund av den pågående pandemin har evenemanget ställts in och de belönade kommer istället att firas nästa år.

Som en första åtgärd sköts belöningsdagen upp till hösten, men osäkerheten

Kalmar Sjömanshem. Bildkälla: Kalmar Sjömanshem

kring hur situationen kommer att utvecklas ledde fram till att direktionen beslutade att helt ställa in.

– Ett tråkigt beslut då Belöningsdagen är något av en höjdpunkt för Stiftelsen. Den är det mest publika arrangemang vi genomför under året och det är alltid lika trevligt att träffa de belönade.

Men årets belöningsmottagare kommer att hyllas ändå genom att bjudas in till belöningsdagen 2021. Prispengarna fick de samma dag som årets belöningsdag skulle hållits.

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus hoppas att de känner den uppskattning vi vill visa dem för deras fina insatser.

Belöningsdagen 2021 hålls som ett digitalt evenemang. Då kommer såväl årets som nästa års belöningsmottagare att uppmärksammas.

Alla belöningar med motiveringar framgår av foldern "Belöning 2020". Foldern, som kan hämtas från Stiftelsens hemsida www.sjomanshus.se är tillsammans med Stiftelsens "Årsberättelse 2019" utsänd till samtliga svenska handelsfartyg, skolor och berörda myndigheter.

GRANSKNINGSGRUPPEN OCH ÖVRIGA BEREDNINGSGRUPPEN

En viktig del av stiftelsens verksamhet är de grupper som bereder och lämnar förslag avseende årets belöningar. Gruppernas arbete är en förutsättning för belöningsverksamheten.

Granskningsgruppen

Som för närvarande består av en ordförande och sex ledamöter, är utvalda för

sina unika kompetenser inom respektive specialområde.

Gruppen, som utgör stiftelsens beredningsorgan avseende belöningar och stipendier, påbörjar sitt arbete under hösten när de får sig tillsända årets förslag till belöningar.

Förslagen fördelas på de olika ledamöterna för specialgranskning och analys. En dag i januari samlas så hela gruppen för gemensam genomgång av samtliga förslag. Utifrån en särskild värderingsmetodik bedöms varje förslag vilket i slutändan resulterar i Gruppens samlade förslag till Direktionen avseende årets belöningar. Förslaget åtföljs av de av ordföranden författade motivtexter som sedan återfinns i belöningsfoldern. Utöver Granskningsgruppen har övriga belöningar under 2020 beretts av följande personer

Idrottsbelöningskommittén

Hans Fredriksson
Agneta Swensson

Litteraturpriskommittén

Torbjörn Dalnäs
Linda Sundgren

Sjöräddningskommittén

Ann-Louise Karlsson

Övriga bidrag 278 Tkr (0)

Kalmar Sjömanshem 20 Tkr

Fotograf Nina Varumo 250 Tkr

Fotoprojekt, "Bredda bilden av hur en sjöman ser ut, ett fotoprojekt som skildrar kvinnor sysselsatt på svenska fartyg."

"Bredda bilden av hur en sjöman ser ut, ett fotoprojekt som skildrar kvinnor sysselsatt på svenska fartyg". Detta är 2 Fartygsingenjör Emmelie Freiman på Cinderella, Viking Line som nu ligger i Södertälje hamn. Fotograf: Nina Varumo

Det övergripande målet med detta projekt är att berätta en historia om kvinnliga sjömän i syfte att belysa att den bild av seglande kvinnor som finns inom konst, litteratur och media ej är representativ. Projektet drivs i nära samarbete och med stöd av #Vågrätts arbetsgrupp.

Direktionen har beviljat projektet 250 Tkr under år 2020. Projektledare är Nina Varumo.

VILLKORADE INNOVATIONSÅN

Vingen 1 000 Tkr

Innovatören Hans Sjöblom har under en längre tid arbetat med ett system som väsentligt skall förbättra möjligheterna att hitta en nödställd person i vattnet.

Systemet består av en uppblåsbar "Vinge" som förvaras i ett paket av ett cigarettpakets storlek. Paketet kan appliceras på t ex en livväst. Vingen som fylls med helium är så aerodynamiskt utformad att den oavsett vindhastighet håller sig på den höjd som medges av linan till den nödställda, cirka 30 meter. Genom att Vingen ger ett mycket stort radareko och är målad med starka färger medges en mycket stor upptäcktssannolikhet både optiskt och med radar vilket avsevärt kan snabba upp en sökoperation.

Direktionen har beviljat ett villkorat innovationslån om högst 1 Mkr till Hans Sjöblom för utveckling och test av en prototyp vilket utbetalades 2011.

På grund av Coronapandemin har verksamheten ställts in under år 2020. Projektet är ännu inte slutredovisat.

Rescue Capsule 5, RC 5 150 Tkr

Innovatören Sven Sörelius har utvecklat ett nytt sätt att rädda liv till sjöss. Genom att utnyttja ett "float-away system" baserat på en räddningskapsel som när fartyget sjunker flyter iväg med besättningen väl skyddad inne i kapseln uppnås en större säkerhet jämfört med konventionella livbåtar. Företaget Marström Composite AB i Västervik har tagit på sig att utveckla en version av kapseln, RC 5, som skall tillverkas av kolfiber.

För projektet beviljade stiftelsen ett villkorat innovationslån om 1 000 Tkr som utbetalades 2011.

Under 2012 beviljade Direktionen en ökning av låneramen med 300 Tkr till totalt 1 300 Tkr.

Direktionen beslöt om eftergift av lånet om 1 Mkr per 2018-12-31. Lånet om 300 Tkr skall avbetalas med 12 500 kr/månad under 24 månader. Lånet är per 31 december 2020 slutamorterat.

Lighthouse

Lighthouse har utvecklats till ett nationellt kompetenscenter med ett triple helix-samarbete mellan industri, akademi och offentlig sektor kring tvärvetenskaplig forskning, utveckling och innovation för en snabbare

Granskningsgruppens digitala sammanträde i januari 2021. Övre raden från vänster Karl Karel, Pelle Andersson och Mats Höglom. Undre raden från vänster Björn Molin, Bo Lindgren och Anders Wikström. Foto: Längst ned i den lilla rutan Granskningsgruppens ordförande Cecilia Österman.

och effektivare förnyelse av sjöfarten liksom utveckling av nya lösningar och produkter. Stiftelsen accepterade en inbjudan att bli partner i Lighthouse och avdelade 500 tkr för vardera åren 2015, 2016 och 2017.

Stiftelsens deltagande i Lighthouse har utvärderats och som en konsekvens av detta har avtalet med Lighthouse sagts upp per den 30 juni 2017. Nytt avtal tecknades för 2018 vilket sedermera har prolongerats att gälla även för 2019 - 2021. Direktionen

beslutade i samband med detta att stödet för Lighthouse, utifrån Stiftelsens ändamål, ej längre kan betraktas som ett bidrag. Stödet om 500 Tkr fr.om. 2018 redovisas därför som en kostnad i Resultaträkningen och specificeras i Not 10.

Granskningsgruppen har under 2020 haft följande sammansättning:

Cecilia Österman, Ordförande
Björn Molin
Jaana Åsberg
Anders Wikström
Bo Lindgren
Mats Höglom
Pelle Andersson
Cecilia Österman

Kanslichefen fungerar som gruppens sekreterare

Förslag till
"Belöning 2022"
insänds före
1 november 2021

Bidragsverksamheten under 1972/73-2020

Belopp i Tkr

Period	Gratjal	Akut hjälp	Stipendier	Utbildningsstöd	Forskning och utveckling	Kultur	Belöningar	Övriga bidrag	Totalt
1972/73-76/77	2 753	48	213	225			67	136	3 442
	80%	1,4%	6,2%	6,5%			2,0%	3,9%	100,0%
1977/78-81/82	3 736	23	1 155	794	38		608	237	6 591
	56,7%	0,4%	17,5%	12%	0,6%		9,2%	3,6%	100,0%
1982/83-86/87	3 872	53	2 722	840	818	87	1 625	223	10 240
	37,8%	0,5%	26,6%	8,2%	8,0%	0,9%	15,9%	2,1%	100,0%
1987/88-91/92	7 561	148	5 414	1 193	5 605	1 039	1 929	412	23 301
	32,4%	0,6%	23,3%	5,1%	24,0%	4,5%	8,3%	1,8%	100,0%
1992/93-1996	12 945	426	8 823	3 386	6 752	1 190	2 186	647	36 355
	35,6%	1,1%	24,3%	9,3%	18,6%	3,3%	6%	1,8%	100,0%
1997-2001	18 272	606	19 057	3 896	7 364	4 467	3 202	1 003	57 867
	31,6%	1%	32,9%	6,7%	12,7%	7,7%	5,5%	1,7%	100,0%
2002-2006	19 439	693	15 661	5 748	12 109	4 549	3 639	276	62 114
	31,33%	1,11%	25,24%	9,26%	19,51%	7,33%	5,86%	0,44%	100,0%
2007-2011	14 544	431	10 118	6 981	17 125	3 971	4 343	338	57 851
	25,14%	0,75%	17,49%	12,07%	29,60%	6,86%	7,51%	0,58%	100,0%
2012	2 621	181	1 967	5 090	2 355	791	962	57	14 024
	18,69%	1,29%	14,03%	36,29%	16,79%	5,44%	6,86%	0,41%	100,0%
2013	2 427	129	1 980	5 092	2 350	877	828	565	14 248
	17,03%	0,91%	13,90%	35,74%	16,49%	6,16%	5,81%	3,97%	100,0%
2014	2 527	129	1 862	566	3 350	873	888	552	10 747
	23,51%	1,20%	17,33%	5,27%	31,17%	8,12%	8,26%	5,14%	100,0%
2015	2 552	298	1 693	388	3 911	998	996	577	11 413
	22,36%	2,61%	14,83%	3,40%	34,27%	8,74%	8,73%	5,06%	100,0%
2016	2 456	360	1 604	3 918	5 042	322	1 161	332	15 195
	16,16%	2,37%	10,56%	25,78%	33,18%	2,12%	7,64%	2,18%	100,0%
2017	3 030	175	1 429	1 580	3 932	352	1 332	86	11 915
	25,43%	1,47%	11,99%	13,26%	33,00%	2,95%	11,18%	0,72%	100,00%
2018	3 576	138	1 841	517	7 133	318	1 621	184	15 329
	23,33%	0,90%	12,01%	3,37%	46,54%	2,08%	10,57%	1,20%	100,00%
2019	3 480	263	1 899	395	2 902	313	1 553	0	10 805
	32,21%	2,43%	17,57%	3,66%	26,86%	2,90%	14,37%	0	100,00%
2020	3 300	94	1 423	503	3 248	208	1 239	278	10 293
	30,54%	0,87%	13,17%	4,66%	30,06%	1,92%	11,47%	2,57%	95,26%
Totalt	109 091	4 195	78 861	41 112	84 034	20 355	28 179	5 903	371 731
	29,35%	1,13%	21,21%	11,06%	22,61%	5,48%	7,58%	1,59%	100,00%

Kvinnor till Sjöss

I augusti 2020 gick vi ut med pressmeddelandet om att projektet "Kvinnor till sjöss" (arbetsnamn) skulle påbörjas. Vi hade tagit i beräkning att det kunde ta tid innan vi fick tag på deltagare till projektet men responsen var överväldigande, både från branschen och från kvinnor som själva kontaktade oss och ville delta.

Jag har fram tills nu fotograferat fyra kvinnor vid sju olika tillfällen på Tallink Galaxy, Sjöfartshögskolan i Kalmar, Öst-anvik, Viking Cinderella och Fure West.

Vi har pågående samtal med SCA Ort-viken, Sjöfartsverkets lots i Norrköping/Oxelösund, isbrytare, Trafikverkets bilfär-jor och ett skolfartyg för att nämna några.

Jag upplever att branschen är väldigt positiv till projektet och rederierna är välkomnande. Pandemin har visserligen gjort det svårare för mig från att komma ut och arbeta på det sätt vi önskat, då den påverkar samhället och sjöfarten i högsta grad. I projektet avspeglar det sig också i bilderna där pandemin är märkbar i miljön samt i villkoren hur jag fotograferar. Jag har fått tänka om i många situationer under fotograferingarna men det har också gett ett nytt perspektiv till berättandet.

Just nu är det svårt att genomföra vissa resor då en del rederier är mer restriktiva vilket är förståeligt. En del rederier har till-låtit mig gå ombord med kravet att jag är frisk och andra är mer restriktiva och vill avvakta tills de ser hur situationen utveck-lar sig. Vi har pratat med rederierna om alternativa sätt att genomföra fotografe-ringarna på, att t.ex besöka fartygen över dagen vid lastning/lossning, men vissa hamnar ligger för långt bort för att det ska vara optimalt i och med att det riskerar att bli ett ytligt berättande då situationerna kan bli mer stressade. Vi strävar efter en djupare insikt i arbetet och i dessa kvin-nors liv som blir möjligt när jag får följa med under en sammanhängande tid. Det fungerade bra med en kadett på Östanvik att besöka och fotografera vid kortare till-

fällen tack vare att jag träffat henne innan och jag bodde nära fartygets ena hamn, då jag ej fick resa med fartyget eller gå in i interiören. Jag har även genomfört en första fotografering med Emmelie Frei-mann, 2a fartygsingenjör på Cinderella, Viking Line, som vid tidpunkten var upp-ställd i Södertälje Hamn. Dels så kunde vi bekanta oss mer inför framtida fotografe-ring och jag fick därmed tillfälle att ta del av hennes arbetsmiljö i ett lugnare tempo än när fartyget är i drift.

Till dess att det är möjligt att resa igen har jag och deltagarna på så vis fokuserat på att förbereda oss inför vårt möte, vilket ger oss ett försprång när det är dags att fotografera. Vi följer varandra på sociala medier där jag kan bekanta mig med de-ras miljö och vi uppdaterar oss om status i projektet via chatt och pågående dialog. Att deltagarna känner sig bekväma och har tillit till mig är viktigt och en förutsätt-ning för att projektet ska bli lyckat.

Beatrice Engels, förstaårselev från Sjökapstenspro-grammet, Linnéuniversitetet under Basic Safety utbildning i Kalmar, september 2020. Fotograf: Nina Varumo

Beatrice Engels, förstaårselev från Sjökaptnsprogrammet, Linnéuniversitetet under Basic Safety utbildning i Kalmar, september 2020. Fotograf: Nina Varumo

Kadett Matilda Bern Grimeke, förstaårselev från Sjökaptnsprogrammet, Linnéuniversitetet på sin praktik på Fure West, januari 2021. Fotograf: Nina Varumo

Safe and Suitable Firefighting

Projektet Safe and Suitable Firefighting startade hösten 2020 och har inletts med en litteraturstudie och ett första referensgruppsmöte har genomförts.

Målet med projektet är att ge rekommendationer kring vilka krav den personliga skyddsutrustningen för brandbekämpning ombord ska uppfylla samt relatera dessa krav till redan existerande standarder, t.ex. i form av riskavstånd och kompletterande skydd.

Applicerbara standarder

För att få rättmärka skyddskläder för brandbekämpning finns tre standarder listade i genomförandeförordningen till EU-direktivet (2014/90/EU) för rättmärkning. Dessa tre standarder har lästs igenom utifrån både säkerhets- och användarperspektiv. Standarderna är:

EN 469:2005 incl. A1:2006 and AC:2006 - Skyddskläder för brandmän – Metoder för laboratorieprovning och funktionskrav för skyddskläder vid brandbekämpning

EN 1486:2007 - Skyddskläder för brandmän – Provningsmetoder och fordringar för värmereflekterande kläder för speciell brandbekämpning

ISO 15538 (2001) Level 2 - Skyddskläder för brandmän – Laborietestmetoder och prestandakrav för skyddskläder med reflekterande yttre yta

En jämförelse visar att alla tre standarder provar för likartade krav, se tabell på nästa sida. Det kan skilja sig åt vilka gränsvärden som är acceptabla samt hur provningen genomförs. Alla standarder omfattar skydd för bål, hals, armar och ben men EN 1486:2007 omfattar även provningskrav för skydd av händer, fötter och huvud. Det är värt att nämna att räddningstjänster i Sverige normalt använder EN 469:2005 som standard för de larmställ brandmännen använder vid en insats.

Noterat från sammanställningen är att det saknas krav för toxiska gaser och er-

Projektledare för Safe and Suitable firefighting är brandingenjör Anna Olofsson.

gonomiska egenskaper i samtliga standarder. Toxiska gaser från fordon med alternativa bränslen (t.ex. batterier) är en av bakgrunderna till att projektet blivit av, liksom de ergonomiska aspekterna, att utrustningen möjliggör det arbete som behöver utföras vid en brand. Utrustningen ska kunna användas för de scenarier som kan uppstå ombord och av de personer som ska utföra uppgiften. Projektet kommer bland annat att titta närmare på toxicitet och ergonomi i det fortsatta arbetet liksom andra standarder för skyddsutrustning.

Referensgruppsmöte

Den 2 februari 2021 hölls ett digitalt referensgruppsmöte med den referensgrupp som bildats för projektet. Referensgruppsmötet är ett sätt för projektet att få återkoppling på att det är på rätt väg och att få respons på funderingar som uppkommit längs vägen samt på fortsatt arbete.

Deltagare var förutom rederierna Stena, Wallenius, Destination Gotland, Furetank och Färjerederiet även räddningstjänst, MSB, Trafikverket, Transportstyrelsen, Svensk Sjöfart DP tank och DP roro, Energigas Sverige, en representant från leverantör av säkerhetskurser för sjöfarten samt en journalist från Sjöfartens Arbetsmiljönämnd.

Mötet hölls tillsammans med ett annat projekt inom RISE som heter BREND 2. BREND 2 jobbar mot att utveckla rekommendationer för riskbedömning vid räddningsinsats ombord, med särskilt fokus på risker med brandutsatta gasflaskor samt risker för att utsättas för toxiska ämnen vid räddningsinsats. BREND 2 och Safe and Suitable Firefighting går hand i hand och har till stor del samma intressenter varför ett gemensamt referensgruppsmöte föll väl ut. Det blev givande diskussioner och kommentarer. Samarbetet mellan projekten kommer därför att fortsätta.

Vad händer framöver?

Projektgruppen kommer under våren att fortsätta arbetet med litteraturstudien

och då kommer även annan utrustning än skyddskläderna att ingå, samt att rattmärkningsprocessen kommer att studeras tillsammans med leverantörer av skyddsutrustning. Utifrån ett säkerhetsperspektiv kommer relevanta scenarier att byggas upp och beräknas och/eller simuleras, vilket referensgruppsmötet gav bra synpunkter på. Studien om ergonomi/ användarvänlighet kommer att jobba med frågeställningen vem är det som använder utrustningen och vilka aktiviteter och behov är kopplade till de scenarier som tas fram. En viktig del är att observera olika moment som brandteamet utför samt utrustningen de använder. Även intervjuer och fokusgrupper kommer att genomföras under våren för att ytterligare befästa val av brandscenarier och aktiviteter kopplade till dessa.

Efter sommaren kommer ett arbetsseminarium att genomföras för att utvärdera resultaten tillsammans med rederier och andra intressenter och därifrån utveckla rekommendationer.

Requirements/Standard	EN 469	EN 1486	ISO 15538
Flame spread	X	X	X
Heat transfer - flame	X	X	X
Heat transfer - radiation	X	X	X
Contact heat	N/A	X	X
Tensile strength	X	X	X
Tear strength	X	X	X
Heat resistance	X	X	X
Surface wetting	X	X	X
Resistance to penetration by liquid chemicals	X	N/A	N/A
Resistance to water penetration	X	N/A	X
Water vapour resistance	X	N/A	N/A

Figur 1: Jämförande tabell för de tre standarderna som används för rattmärkning av skyddskläder för brandbekämpning.

Säkerhetsträning av Fartygsbesättningar för Resilience

Inför 2020 beviljade Stiftelsen Sveriges Sjömanshus finansiering av ett tvåårigt forskningsprojekt vid Sjöfartshögskolan i Kalmar. Projektet startade under våren 2020 i syfte att kartlägga och utvärdera dagens säkerhetsträning samt utveckla och sammanställa förslag på verktygs-låda för inspirerande och engagerande lärande för ökad sjösäkerhet. Ett antal forskare stod redo att undersöka möjliga träningsalternativ för att leverera rekommendationer och förslag på metodik inför framtida tränings-program rörande sjöfartens säkerhetsarbete. Målet med dessa träningsprogram var och är att de ska kunna användas inom ramen för kurser vid svenska lärosäten och som fortgående övningar i yrkeslivet ombord på fartyg.

Projektet startade mitt i den pandemi som fortfarande styr över verksamheten. Vi har därför tvingats revidera våra pla-

ner en hel del. Viktiga studier ombord på fartyg har hittills inte kunnat genomföras. Däremot har vi under perioder med lägre smittspridning lyckats genomföra ett flertal fältstudier av säkerhetsträning iland. Dessa studier har resulterat i en artikel som beskriver hur analyser av övningar kan användas för att utveckla en kontextuellt anpassad debriefing-modell. En av artikelns slutsatser är att en sådan analys skulle kunna ligga till grund för framtida jämförelser av debriefing-analyser mot tidigare analyser. Detta i syfte att kontinuerligt justera modellen ytterligare (Viktorielius, M. & Sellberg, C.).

I projektet har även studier av träningsfilmer på YouTube genomförts. Analysen av filmerna har visat på betydande variationer i pedagogisk kvalitet, vilket kan medföra praktiska problem för intresserade lärare.

Övning samarbete vid släckning av gasbrand. Plats: Kalmar brandövningsfält. Fotograf: Martin Viktorielius

Till exempel måste läraren reflektera över om syftet är att visa filmer för att informera om teori, visa någonting som är relevant i praktiken eller en kombination av båda. Problemet ligger i att en viss konflikt mellan vetenskaplig begreppsanvändning och praktiska illustrationer uppenbarades i träningsfilmerna (Sellberg, C., Praetorius, G. & Viktorelius, M.).

Utöver ovanstående har vi samlat in en betydande mängd litteratur inom området som i nuläget sorteras inför analys. Även om mer data kommer att krävas för att

kunna redovisa förväntade resultat, hyser vi tillförsikt i att detta ska kunna ske inom överenskommen projekttid.

Gesa Praetorius
Sjöfartshögskolan, Kalmar

Charlott Sellberg
Institutionen för Tillämpad IT, Göteborgs universitet

Carl Hult
Sjöfartshögskolan, Kalmar

Övning övergivande av fartyg, överlevnadsdräkt och livflotte. Plats: Sjöfartshögskolan Kalmar. Fotograf: Martin Viktorelius

Övning övergivande av fartyg med Marine Evacuation system (MES). Plats: Öckerö Maritime Center (ÖMC). Fotograf: Martin Viktorelius

För proaktivt sjösäkerhetsarbete. En studie av förutsättningar för resilienta sjöfartssystem (SjöResA)

Syftet med detta projekt är att undersöka i vilken utsträckning resiliens kan bidra till förbättrad säkerhetsträning för fartygsbesättningar. En viktig del i projektet för 2020 bestod av planerade besök ombord på fartyg. Dessa fick tyvärr ställas in på grund av rådande pandemi. Som många andra verksamheter har vi tvingats att fokusera på det som varit möjligt istället för det som planerats.

För vår del har detta inneburit ett fortsatt fokus på enkätutveckling som verktyg för studier av relationen mellan icke-tekniska förmågor, såsom situationsmedvetenhet, kommunikation, beslutsfattande, och erfarenheter av teamwork. Enkäten utvecklades under våren 2020 och testades med hjälp av Sjöfartshögskolans fjärdeårsstudenter. Utifrån testresultaten har enkäten nu utvecklats ytterligare och kommer att delas ut i ny version under våren. Arbetet med enkäten har också detaljformulerats i en pågående konferensartikel som ska presenteras på en internationell konferens i juni 2021.

Utöver utvecklingen av enkäten har ett antal intervjuer med rederipersonal och fartygsbefäl genomförts i syftet av att förstå hur regelverk gällande säkerhet och träning omsätts på rederi- och fartygsnivå. Intervjuresultaten pekar på vikten av att inkludera besättningen i utvecklingen av säkerhetsarbete, särskilt när det gäller arbetsrutiner och procedurer.

Publikationer under 2020

Olsson, J. (2020) From safety code to safety in operations. A qualitative study of safety management within five companies operating in the Swedish shipping industry. Master-uppsats, Kungliga Tekniska Högskola, Stockholm.

Praetorius, G., Hult, C. & Österman, C. (2020). Maritime Resource Management: Current Training Approaches and Potential Improvements. TransNav, International Journal on Marine Navigation and Safety of Sea Transportation, 14(3), 573-584

Praetorius, G., Hult, C. & Snöberg, J. (2020). Maritime Resource Management in the Marine Engineering and Nautical Science Education: Attitudes and Implication for Training and Evaluation. In: Neville Stanton (Ed.), Advances in Human Aspects of Transportation: Proceedings of the AHFE 2020 Virtual Conference on Human Aspects of Transportation, July 16-20, 2020, USA.

Projektet, "Främja kompetensutveckling och omskolning inom sjöfart med anledning av COVID19".

Bakgrund

Sjösportskolan Swedish Maritime Academy har sedan 1967 utbildat sjömän inom framför allt den mindre sjöfarten. Sjösportskolan utbildar ca 2000 elever om året. Under 2010-talet har skolan satsat allt mer på att bli en fullödig leverantör till sjöfartsnäringen både för den mindre och större sjöfarten och har nu totalt 16 stycken kursmandat av Transportstyrelsen.

2018 fick Sjösportskolan jämte Chalmers rätt att utföra ett flertal olika specialbehörigheter inom olje- och kemlasthantering. När Covid pandemin slog till 2020 sågs att många sjömän inom framför allt Ro-Pax segmentet förlorade sina jobb och behovet av omskolning ökade. Tank- och bulksegmentet hade däremot svårt att byta av sin personal ombord på grund av brist på arbetskraft. Därför antogs att det fanns ett behov av att utbilda friställd personal så de kunde komma ut och arbeta på ett tank- eller bulkfartyg.

Då Sjösportskolan redan har en omfattande distans och online baserad fritidsutbildnings verksamhet, föddes tanken att även omskolning av yrkessjömän borde kunna göras med liknande distansstöd. Efter en diskussion med Svensk Sjöfart, ansökte Sjösportskolan om bidrag från Stiftelsen Sveriges Sjömanshus för att färdigställa och publicera två kurser inom tank- och bulksegmentet på den digitala utbildningsplattformen Seably (som redan användes för mindre omfattande distanskurser) för att möjliggöra maritim utbildning på distans.

Sjösportskolan bedömde att utbildning med distansstöd borde vara av stort intresse för sjöfolk i Covid tid som redan drabbats av permittering eller uppsägning, samt sjöfarten i övrigt samt att detta kunde bli ett pilotprojekt för att undersöka

Sirius fartyg Scorpius. Fotograf: Nina Nordström

vilka andra utbildningar som kunde ske mer eller mindre på distans även utanför Covid tid.

Metodik

De två kurser som bedömdes vara mest relevanta och möjliga att göra på distans var:

Utbildning för certifikat för tjänstgöring på olje- och kemikalietankfartyg – även kallad Tankerman. Utbildning som motsvarar TSFS 2013:47 bilaga 23 d.

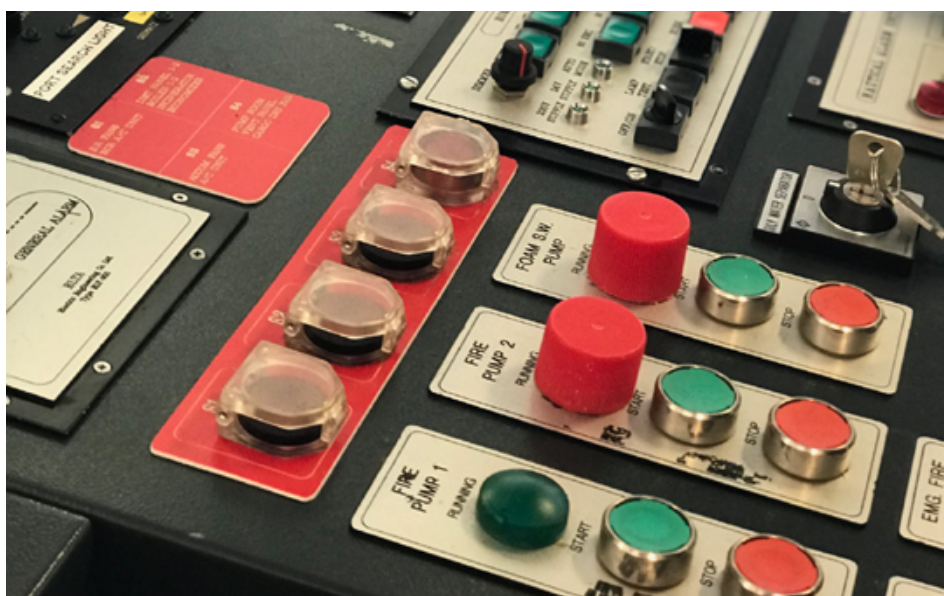
Utbildning i oljelasthantering för fartygsbefäl och maskinbefäl (Advanced Training For Oil Tanker Cargo Operations IMO model course 1.02). Utbildning som motsvarar TSFS 2013:47 bilaga 23 a.

Den plattform som användes var Seably.
(tidigare Shipgaz)

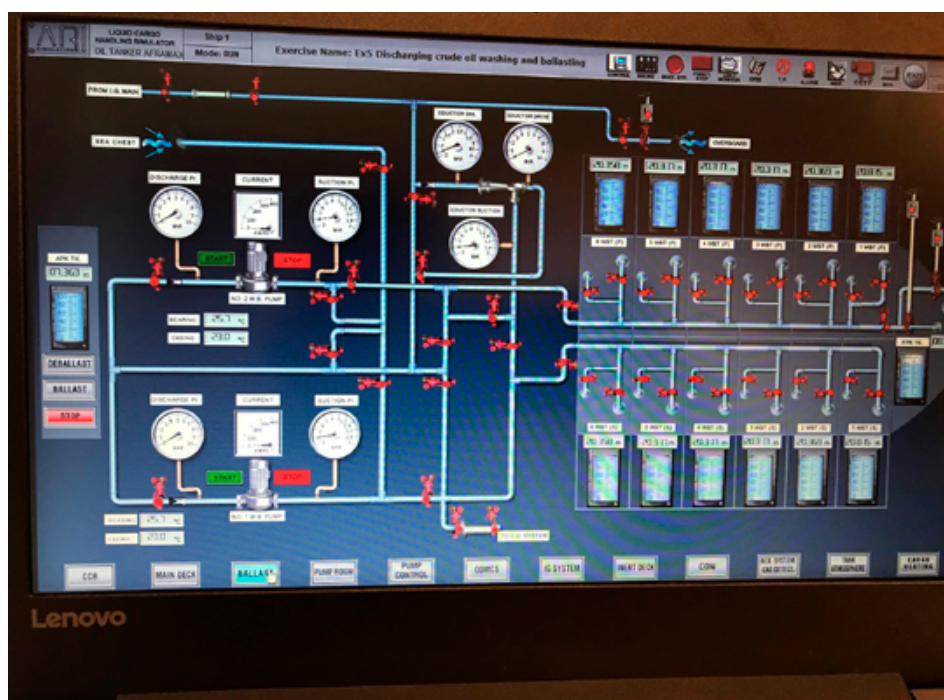
Projektet

Då Sjöspportskolan redan hade allt kursmaterial och erfarenhet samt TS mandat att hålla ovan kurser beräknades att uppläggningsen av detta material på distansverktyget skulle gå snabbt och smärtfritt. Projektet mötte dock oförutsedda tidsfördröjande hinder då Seably verktyget ej

var anpassat för mer omfattande kurser samt att Transportstyrelsens förhandsbesked om godkännande av distanskurser under Covid epidemin ej visade sig hålla. Nu finns allt material på Seably plattformen och Sjöspportskolan har ansökt om ytterligare mandat av Transportstyrelsen för distansundervisning och ser därmed framemot att inom en snar framtid kunna utbilda fler sjömän.

Fotograf: Nina Nordström

Simulatorprogrammet ARI. Fotograf: Nina Nordström

Direktionsveteraner mönstrar av

Under 2020 har tre veteraner med ålderns rätt lämnat Stiftelsens direktion. Bengt Eurén har företrätt Svensk Sjöfart och föregångaren Sveriges Redareförening sedan 2012. Christer Lindvall blev suppleant 2005 och ordinarie ledamot sedan 2011 för Sjöbefälsföreningen och föregångaren Sveriges Fartygsbefälsförening. Christer Themnér blev ordinarie ledamot 1996 efter några mandatperioder som suppleant, som företrädare för Sjöbefälsföreningen samt föregångarna Sjöbefälsförbundet och Svenska Maskinbefälsförbundet. Christer T var dessutom direktionens ordförande 2005-08, vice ordförande 2008-14 och ånyo ordförande 2014-20.

Bengt E har en mycket lång och gedigen yrkesbakgrund inom Walleniusrederierna och Wallenius-Wilhelmsen, inledningsvis på ekonomiavdelningen och därefter som fartygsoperatör och från 1981

som trafikchef. I karriären ingick utlandsstationeringar och många utlandsresor, med Japan och Sydkorea som något av favoritdestinationer. Kontakterna med besättningarna ombord i Walleniusflottans fartyg var omfattande. Under en period hade Bengt E uppdrag inom den internationella redarorganisationen BIMCO. Sammanlagt blev det 43 lärorika år inom Wallenius-sfären.

17 år gammal inledde stockholmarens Christer Lindvall sin långa karriär inom den civila sjöfarten som fartygsbefälselev på Broströms malmtanker Atland. Därpå följde en halvårslång törn i rederiets seglande elevfartyg Albatross samt törnar på en lång rad fartyg inom Broströmskoncernen, så småningom med övergång till Sveabolaget. Avbrott skedde för Sjöbefälsskolan, där Christer L tog sjökaptensexamen 1976, samt för värnplikten i örlogsflottan.

Christer L blev invald i styrelsen för

Bengt Eurén. Fotograf: Torbjörn Dalnäs

Christer Lindvall. Fotograf: Torbjörn Dalnäs

Sveriges Fartygsbefälsförening (SFBF), där han anställdes 1978. Han kom att engagera sig starkt för säkerhets- och arbetsmiljöfrågor till sjöss. Det ledde till mångåriga och tunga uppdrag och i internationella organisationer som IMO, ITF och ISFMA (International Federation of Shipmasters' Associations), där han även var president under en följd av år. Mellan 1985 och den formella pensioneringen 2010 var han VD i SFBF. Därefter stod han emellertid kvar som senior advisor i flera år, nu under den sammanslagna Sjöbefälsföreningens hatt. Christer L har kvar en del uppdrag, exempelvis i sjöfartsforskningens Lighthouse och i Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell.

Upplänningen Christer Themnér har fått ära sitt efternamn, som långt före hans tid hade tagits efter Upplands största insjö Tämnaaren. Som ung gick han till sjöss och tjänstgjorde bland annat som styrman inom Broströmskoncernen. När han

efter ytterligare studier anställdes som förbundsjurist på dåvarande Svenska Maskinbefälsförbundet 1977 fick han nog utstå en och annan gliring för sitt nautiska förflutna. Det hindrade emellertid inte att han var VD i SMBF samt arvtägarna Sjöbefälsförbundet och Sjöbefälsföreningen 1986-2015, med ett kortare avbrott däremellan. Christer T är fortsatt VD i de Sjöbefälsföreningen närstående SMBF Service AB och Nordic Oriental Shipmanagement AB samt ordförande i Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell.

Som framgår på annan plats har Bengt Eurén ersatts av Anders Boman, Christer Lindvall av Lennart Jonsson och Christer Themnér av Mikael Huss, med Karl Huss som ny ersättare.

Christer Themnér. Fotograf: Torbjörn Dalnäs

Bildkollage över tidigare ledamöter

Foto: Torbjörn Dalnäs

Förvaltningsberättelse

Direktionen för Stiftelsen Sveriges Sjömanshus, org nr 802005-7173, med säte i Stockholm, får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31.

Stiftelsen har till ändamål

- att bistå personer och anhöriga till dem som är eller har varit verksamma inom sjömansyrket
- att verka till nytta och gagn för sjöfolket, främst genom utbildning, forskning och utveckling

Flerårsöversikt	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Belopp i Tkr						
Direktavkastning	11 139	18 990	19 274	16 060	15 503	16 115
Resultat före dispositioner	8 636	27 259	17 550	13 091	16 599	16 439
Soliditet	97,92%	97,63%	97,16%	98,70%	97,01%	99,15%

Eget kapital	Bundet	Fritt	Årets
Belopp i Tkr	fondkapital		resultat
Ingående balans 20200101	193 343	20 856	27 259
Disposition enligt direktionssammanträde		27 259	-27 259
Under året beviljade bidrag		-10 293	
Under året återförda medel		136	
Seminarium		0	
Avsättning enligt stadgar	1 114	-1 114	
Årets resultat			8 636
Utgående balans 20201231	194 457	36 844	8 636

Vad beträffar stiftelsens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i Tkr

Intäkter	Not	2020	2019
KK Aktiekonsortium	1	3 735	12 501
KK Aktieindexkonsortium	2	18	54
KK Aktieindexkonsortium, utland	3	1 520	627
KK Räntekonsortium	4	135	216
KK Företagsobligationskonsortium	5	0	41
KK SLOTTET	6	697	464
KK GIVA	7	1 360	1 794
Övriga placeringar	8	3 674	3 282
Övriga räntor	9	0	11
Summa direktavkastning		11 139	18 990
Verksamhetskostnader			
Kapital Förvaltningsarvoden		-549	-983
Administrationskostnader	10	-3 138	-3 700
Förvaltningskostnader	11	-375	-506
Marknadsföringskostnader		-16	-25
Summa verksamhetskostnader		-4 078	-5 214
Resultat före realisationsvinster		7 061	13 776
Realisationsvinster	12	1 574	13 483
Årets överskott före dispositioner	17	8 636	27 259

Balansräkning

Belopp i Tkr

Tillgångar	Not	2020-12-31	2019-12-31
Anläggningstillgångar			
Placeringstillgångar	13	237 936	240 933
Inventarier, bokfört värde	14	0	0
Summa anläggningstillgångar		237 936	240 933
Långfristiga fordringar			
Innovationslån	15	1 000	1 150
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		2	12
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 132	1 299
Summa kortfristiga fordringar		1 134	1 311
Kassa och bank		4 968	3 928
Summa omsättningstillgångar		6 102	5 239
Summa tillgångar		245 038	247 322
Skulder och eget kapital			
Eget kapital		2020-12-31	2019-12-31
Bundet fondkapital	16	194 457	193 343
Fritt fondkapital	17	45 480	48 115
Summa eget kapital		239 937	241 458
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		71	255
Övriga skulder		59	42
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		346	548
Beslutade ej utbetalda anslag	18	4 625	5 019
Summa kortfristiga skulder		5 101	5 864
Summa skulder och eget kapital		245 038	247 322

Sammandrag balansräkning 2016-2020

Belopp i Tkr

Tillgångar	20-12-31	19-12-31	18-12-31	17-12-31	16-12-31
Anläggningstillgångar					
Placeringstillgångar	237 936	240 933	223 514	219 043	221 501
Inventarier netto bokfört värde	0	0	0	0	0
Långfristiga fordringar	1 000	1 150	1 300	2 304	2 758
Kortfristiga fordringar					
Övriga fordringar	2	12	10	2	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 132	1 299	1 026	408	386
Kassa och bank	4 968	3 928	5 795	4 194	4 023
Summa tillgångar	245 038	247 322	231 645	225 951	228 672
Skulder & eget kapital					
Eget kapital					
Bundet kapital	194 457	193 343	191 445	189 518	187 912
Fritt eget kapital	45 480	48 115	33 616	33 489	33 935
Summa eget kapital	239 937	241 458	225 061	223 007	221 846
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder	71	255	259	218	188
Övriga skulder	59	42	91	59	146
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	346	548	353	347	359
Beslutade ej utbetalda anslag	4 625	5 019	5 881	2 320	6 132
Summa eget kapital och skulder	245 038	247 322	231 645	225 951	228 672

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3). Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Placeringstillgångar

Stiftelsen har sina medel placerade hos Kammarkollegiet som sköter den ekonomiska förvaltningen för ett antal stiftelser och andra fonder. För förvaltningen har Kammarkollegiet bildat ett antal konsortier. Kammarkollegiet har ett särskilt beslutsorgan för denna kapitalförvaltning, Fonddelegationen.

Förvaltningen av Konsortierna sker utifrån ett regelverk fastställt av Fonddelegationen 2020-11-26. Tillgångarna i respektive konsortium ägs gemensamt av de stiftelser och fonder som har placerat kapital i konsortiet genom köp av andelar. Andelarna i varje konsortium är lika stora och medför lika rätt till den egendom som ingår i konsortiet. Utdelning från konsortierna tas upp som intäkt. Vid utdelning från konsortierna tillämpas principen att utdelningar motsvarar respektive konsortiums direktavkastning. Varken realiserade eller orealiserade värdeökningar delas ut.

Enligt av Stiftelsens tillsynsmyndighet utfärdade föreskrifter får högst 70 % av stiftelsens eget kapital till bokfört värde placeras i aktier eller aktierelaterade fonder varav 25 % får vara utländska aktier eller i Sverige förvaltade fonder med inriktning på utländska aktier. Högst 10% till bokfört värde får placeras i bolag som direkt eller indirekt förvaltar fastigheter via fonder. Återstoden (dvs minst 20% av placeringstillgångarna) ska placeras i räntebärande instrument. I övrigt hänvisas till Fonddelegationens protokoll 2020:11 samt not 13.

Bidrag till institutioner m.fl.

För bidrag med längre löptid än pågående kalenderår upprättas skriftliga avtal med bidragsmottagaren. Som ansvarsförbindelser har härvid upptagits det samlade beloppet för åren efter beslutsåret enligt beslutad avtalsperioder. Övriga anslag skuldförs vid beslutstillfället och belastas direkt det fria fondkapitalet.

Innovationslån

Lån kan beviljas för projekt som

- syftar att förbättra säkerheten, arbetsmiljön och trivseln för sjöfolk ombord.
- bedöms ha en sådan ekonomisk bärrighet att lånet kan återbetalas inom en 5-årsperiod.

Eftergift för återbetalning kan beviljas därest projektet bedöms varken ha gett eller kan förväntas ge ett tillräckligt stort ekonomiskt utbyte för att bära kostnaderna för eventuell återbetalning.

Eget kapital

Det egna kapitalet har uppdelats i bundet respektive fritt fondkapital. Det bundna fondkapitalet utgörs av de medel Stiftelsen mottagit för förvaltning vid och efter dess bildande. Kapitalet har även tillförts stadgeenliga årliga avsättningar av direktavkastningen jämte vissa under tidigare år uppnådda betydande reavinster.

Den föreskrivna målsättningen för Stiftelsens förvaltning är att de mottagna medlen skall bevaras och behålla sin köpkraft i aktuellt penningvärde men att kapital därutöver är disponibelt för verksamheten.

	Utdelning/andel (kr)		Utdelning totalt (tkr)	
Not 1				
Utdelning från Aktiekonsortiet, svenska	2020	2019	2020	2019
Avstämningsdag 15 november	94,83	317,42	3 735	12 501
Årets utdelning har utbetalats.				
Not 2				
Utdelning från Aktieindexkonsortiet	2020	2019	2020	2019
Avstämningsdag 15 november	2,37	6,98	18	54
Årets utbetalning har utbetalats				
Not 3				
Utdelning från Aktieindexkonsortiet, utland	2020	2019	2020	2019
Avstämningsdag 15 november	465,87	181,1	1 520	627
Årets utdelning har utbetalats				
Not 4				
Utdelning från Räntekonsortiet	2020	2019	2020	2019
Avstämningsdag 15 november	1,24	1,12	135	216
Årets utdelning har utbetalats				
Not 5				
Utdelning från Företagsobligationskonsortiet	2020	2019	2020	2019
	0	0	0	41
Not 6				
Utdelning från SLOTTET	2020	2019	2020	2019
Avstämningsdag 15 november.	13,94	9,27	697	464
Årets utdelning har utbetalats.				
Not 7				
Utdelning från GIVA	202	2019	2020	2019
Utbetalning sker tertialvis	34,57	54,90	1 360	1 794
Årets utdelning har utbetalats				
Not 8				
Utdelning från Strukturinvest med flera	2020	2019	2020	2019
StrukturInvest Obligationer,	5,8- 6%	5,8- 6%	3 395	3 017
Kupongranta utbetalas kvartalsvis				
Utdelning från direktägda aktier	3,9	3,7	279	265
Not 9				
Övriga räntor, mm (tkr)	2020	2019	2020	2019
	0	0,60%	0	11

Not 10

Administrationskostnader (Tkr)

	2020	2019
Personalkostnader	841	1 502
Andel i lokalkostnader	488	494
Övriga administrationskostnader	1 309	1 204
Lighthouse	500	500
Summa administrationskostnader	3 138	3 700

Medeltalet anställda

1 2

varav män

1 1

Not 11

Förvaltningskostnader (Tkr)

	2020	2019
Arvoden och traktamenten	217	299
Andel i lokalkostnad	158	154
Övriga förvaltningskostnader	0	53
Summa förvaltningskostnader	375	506

Not 12

Realisationsvinster (Tkr)

Under året har reavinster tagits hem i samband med avyttring av andelar i Aktiekonsortiet, utländska och Räntekonsortiet, för att finansiera stiftelsens verksamhet. Realisationsvinster föregående år uppstod framförallt i samband med omallokering av Stiftelsens placeringstillgångar.

2020 2019
1 574 13 483

Not 13

Placeringsstillgångar

	Antal andelar		Kurs/andel (kr)		För- ändr ¹	Bokfört värde (Tkr)		Marknadsvärde (Tkr)	
	2020	2019	2020	2019	%	2020	2019	2020	2019
Förvaltade av Kammarkollegiet									
Aktiekonsortiet	39 384	39 384	8 391,56	8 271,51	0,26%	63 380	63 380	330 491	325 76
Aktieindexkonsortiet	7 772	7 772	211,45	197,77	8,12%	919	919	1 643	1 537
Aktieindexkonsortiet, utland	3 262	3 460	10 533,00	10 483,41	4,92%	5 037	5 343	34 356	36 269
Räntekonsortiet	98 996	116 014	117,33	117,12	1,24%	12 258	14 365	11 615	13 5875
Företagsobligations-konsortiet	0	0	0	1 042,16	0,00%	0	0	0	0
GIVA,	39 329	39 329	1 038,03	1 064,75	0,74%	40 000	40 000	40 825	41 876
SLOTTET	50 017	50 017	1 223,86	1 248,33	-0,84%	50 017	50 017	61 214	62 438
Övriga förvaltade									
Strukturinvest, obliga-tionslån					0,00%	56 388	56 972	56 388	56 972
Hufvudstaden, aktier	71 500	71 500	136,2	185,1	-24,31%	9 937	9 937	9 738	13 235
Totalvärde						237 936	240 933	546 271	551 677
Övervärde						308 335	310 744		

1) Värdeförändringen är inkl utdelning. Utdelning se not 1 - 7.

Utdelningsprinciper se under Redovisningsprinciper och Kammarkollegiets regelverk, Fonddelegation protokoll 2020:11

2) StrukturInvest; Obligationerna emitteras av Apikal Fastighetspartner AB och hanteras av StrukturInvest Fondkommission AB.

Indexförändringar Källa Kammarkollegiet

KK:s jfr index under resp år

	2019/2020	2018/2019
OMX Stockholm Cap GI	11,05%	31,68%
OMX 60 CAP GI Etiskt (fg år OMX Stockholm 30 Cap GI)	8,10%	30,26%
Solactive ISS ESG Global Index NTR (fg år MSCI World Index NET (SEK))	3,95%	35,53%
OMRX Bond All 1-3	0,59%	-0,20%
Solactive SEK NCR Fix Short IG Corp Index (fg år Nasdaq OMX Kreditindex)	2,35%	1,45%

Källa Kammarkollegiet

Not 14

Inventarier (Tkr)

Ingående bokförda värden

	2020-12-31	2019-12-31
Invärderade värden	1 667	1 667
Anskaffningsvärden	397	397
Årets nyanskaffning	0	0
Utgående bokfört värde	2 064	2 064

Bokförd avskrivning

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående ackumulerad avskrivning	-2 064	-2 064
Årets avskrivning	0	0
Summa bokförd avskrivning	-2 064	-2 064
Netto bokfört värde	0	0

Värderingen av de invärderade inventarierna har skett den 6 mars 1990 av Lars Edelstam, av Stockholms Handelskammare förordnad besiktningsman för konst- och antikviteter.

Inventariebeståndets sammansättning 2020-12-31

Möbler (varav med antikvärde 409)	570	570
Mattor	143	143
Gardinuppsättning	51	51
Böcker 15 hyllmeter (matematik, geografi, nautica, reseskildringar fr 1700-tal)	120	120
Böcker 54 hyllmeter (använda i undervisning på Stockholms Sjöbefälsskola)	200	200
Bokverk Chapmans Architectura Navalis Mercatoria	125	125
Atlas H J Hansen 1797	30	30
Navigationsinstrument	92	92
Tavlor	292	292
Kontorsmöbler och utrustning	407	407
Övrigt	34	34
Summa bokfört bruttovärde	2 064	2 064

Inventarierna är egendomsförsäkrade för 3 267 Tkr (3 141)

Kapitalets reala förändring 1973-2020

Belopp i Tkr

Balansdag	Kapital enligt balansräkning exkl. disp. avkast	Ej realiserat övernärde i vpapper	Totalt kapital till marknadsvärde	Kapital-73 omräknat efter KPI-index	Real kapitalförändring kapitalförändring vinst	Real kapitalförändring förlust	Accumulerad vinst/förlust	KPI-index Basår 49
1973-06-30	20 794		20 794	20 794				287
1980-06-30	23 001	1 029	24 030	40 687		16 657	- 16 657	562
1985-06-30	30 282	31 414	61 696	68 042	19 831	9 520	- 6 346	879
1990-06-30	126 780	34 466	161 246	92 005	84 412	8 825	69 241	1 189
1991-06-30	128 837	24 545	153 382	100 284		16 143	53 098	1 296
1992-06-30	131 125	16 984	148 109	102 296		7 285	45 813	1 322
1993-06-30	133 566	43 614	177 180	107 223	24 144		69 957	1 384
1994-06-30	135 407	53 733	189 140	109 978	9 205		79 162	1 418
1994-12-31	135 767	58 584	194 351	110 911	4 278		83 440	1 430
1995-12-31	146 143	67 676	213 819	113 393	16 986		100 426	1 462
1996-12-31	148 650	107 705	256 355	112 850	43 079		143 505	1 455
1997-12-31	149 618	139 500	289 118	114 711	30 902		174 407	1 479
1998-12-31	165 812	139 121	304 933	113 470	17 056		191 463	1 463
1999-12-31	166 764	262 272	429 036	114 945	122 628		314 091	1 482
2000-12-31	167 794	257 050	424 844	116 262		5 509	308 582	1 499
2001-12-31	166 036	206 116	372 152	119 365		55 795	252 787	1 539
2002-12-31	169 585	104 038	273 623	121 847		101 011	151 776	1 571
2003-12-31	170 576	133 638	304 214	123 398	29 040		180 816	1 591
2004-12-31	171 476	150 079	321 555	123 708	17 031		197 847	1 595
2005-12-31	172 636	204 973	377 609	124 794	54 868		252 815	1 609
2006-12-31	173 921	238 727	412 648	126 810	33 023		285 838	1 635
2007-12-31	175 324	203 992	379 316	131 212		37 734	248 104	1 692
2008-12-31	176 862	89 504	266 366	132 360		114 098	134 006	1 707
2009-12-31	177 887	142 787	320 674	133 584	53 084		187 090	1 723
2010-12-31	178 955	181 042	359 997	136 668	36 239		223 329	1 763
2011-12-31	180 234	130 690	310 924	139 304		51 709	171 620	1 797
2012-12-31	181 899	148 051	329 950	139 226	19 104		190 724	1 796
2013-12-31	183 321	194 587	377 908	139 459	47 725		238 449	1 799
2014-12-13	184 750	225 654	410 404	138 999	32 956		271 405	1 793
2015-12-31	186 362	227 018	413 380	138 999	2 976		274 381	1 794
2016-12-31	187 912	243 455	431 367	141 404	15 582		289 963	1 825
2017-12-31	189 518	261 825	451 343	143 879	17 501		307 464	1 857
2018-12-31	191 445	229 425	420 870	146 830		33 424	274 040	1 895
2019-12-31	193 343	310 744	504 087	149 385	80 662		354 702	1 928
2020-12-31	194 457	308 335	502 792	150 162		-2 072	352 630	1 938

Kommentar:

Omräknat kapital efter KPI-index inkluderar i likhet med det bokförda kapitalet tillkommande donationsmedel 4,4 mkr men ej realisationsvinster och stadgeenliga avsättningar.

Not 15**Innovationslån (Tkr)**

Lån för vidareutveckling av projekt Stiftelsen funnit värda att stödja.
Lånen kan omsättas men har relativt lång löptid, upp till 5 år.

	2020	2019
	1 000	1 150

Not 16**Bokfört bundet fondkapital (Tkr)****Sammansättning**

Vid Stiftelsens bildande överlämnade medel:

Från Sjöfartsverket	3 863	3 863
Från Sjömanshus balanserade egna medel	12 890	12 890
Från Sjömanshus övertagna donationsmedel	4 041	4 041

Efter bildandet tillkommande medel tidigare förvaltare av:

Sjöfartsverket	536	536
Sjöbefälsskolan i Stockholm	3 374	3 374
Handelsflottans Kultur- och fritidsråd	60	60
Lotsverkets Enskilda Pensionskassa	144	144
Västra Handelskammaren, Göteborg	126	126
Hilda Palmqvist, Härnösand 81/82	33	33
M/S Marneborg	10	10
Gåva enl Ingrid Falcks testamente, erhållen 2013	51	51
Gåva i samband med bemärkelse, erhållen 2014	0	0

Stadgeenliga avsättningar,

ingående balanserat värde	54 177	52 279
årets avsättning	1 114	1 898

Reavinster ingående balanserat värde 114 038 114 038

Summa utgående bokfört bundet fondkapital 194 457 193 343

Övertagna donationsmedel jämte tillkommande medel för vilka medel särskild redogörelse lämnats i skrift 1999-12-31, har enligt av Kammarkollegiet fattade permutationsbeslut överförts till ovan redovisat bundet fondkapital att samförvaltas enligt Kungl. Maj:ts beslut 1972-05-05.

Under 2014 har 400 kr tillkommit genom en gåva i samband med en bemärkelsedag.

I föregående sammanställning har redovisats kapitalets reala förändring 1973-2020, utvisande per 2020-12-31 ett ackumulerat överskott på 352 630 Tkr (f.å. 354 702).

Not 17

Fritt fondkapital (Tkr)

Ingående kapital 1 januari

Årets resultat

Stadgeenlig avsättning

Bidragsverksamheten

Bidrag till behövande

Gratual

Akut hjälp

Övriga bidrag till nytta och gagn för sjöfolket

Stipendier

Utbildningsstöd

Forskning och utveckling

Kultur

Belöningar

Övriga bidrag

Återförda ej utnyttjade anslag

Forskningsseminarium

Utgående fritt kapital 31 december

	2020	2019
Ingående kapital 1 januari	48 115	33 616
Årets resultat	8 636	27 259
Stadgeenlig avsättning	-1 114	-1 898
Bidragsverksamheten		
Bidrag till behövande		
Gratual	-3 300	-3 480
Akut hjälp	-94	-263
Övriga bidrag till nytta och gagn för sjöfolket		
Stipendier	-1 423	-1 899
Utbildningsstöd	-503	-395
Forskning och utveckling	-3 248	-2 902
Kultur	-208	-313
Belöningar	-1 239	-1 553
Övriga bidrag	-278	0
	-10 293	-10 805
Återförda ej utnyttjade anslag	136	44
Forskningsseminarium	0	-101
Utgående fritt kapital 31 december	45 480	48 115

Not 18

Beslutade ej utbetalda bidrag (Tkr)

Sammansättning

	2020	2019
Utvecklingsstipendier	30	30
Bidrag till institutioner m. fl.	4 595	4 989
Totalt	4 625	5 019

Utvecklingsstipendier

Utvecklingsstipendier utdelas i samband med den årliga belöningshögtiden, varvid ett delbelopp utbetalas. Resterande del utbetalas när stipendiaten redovisat att projektet slutförts. Per 2020-12-31 finns 2 st ej slutredovisade projekt.

Bidrag till institutioner

Löpande beviljas bidrag till institutioner avseende kortare eller längre tidsperioder. Avtal upprättas mellan Stiftelsen Sveriges Sjömanshus och den mottagande institutionen av vilken det även framgår när och under vilka förutsättningar bidragen kan rekvideras. Den del av beviljat bidrag som ej rekviderats för ett aktuellt år reserveras. Institutioner har rätt att under resterande del av avtalsperioden rekvidera ej tidigare rekviderade bidrag. Per 2020-12-31 hade 8 st institutioner ej rekviderat hela det möjliga beloppet.

Eventualförpliktelser (Tkr)

Löptid

Avtalade tidsbestämda projektbidrag avseende:		2020-12-31	2019-12-31
Linnéuniversitetet,			
- Arbetsmiljö och säkerhet vid val av fartygsbränsle	2018-2020	0	400
- Trygg och passande brandbekämpning	2020-2021	573	0
- Säkerhetsträning av Fartygsbesättningar för Resilience	2021	1736	
Uppsala universitet			
- hållbart ledarskap inom intendenturavdelningen			
på svenska passagerarfartyg	2021	540	
Summa eventualförpliktelser		2 849	400

Av beloppet beräknas 2 849 Tkr (400) komma att förfalla till betalning under 2021 (2020).

Stockholm den 11 mars 2021

Kenny Reinhold, Ordförande

Rikard Engström, Vice ordförande

Anders Boman

Mikael Huss

Lennart Runnegård Jonsson

Karl Karell, Kanslichef

Min revisionsberättelse har avlämnats 2021-

Benny Svensson, Auktoriserad revisor

Bårtäcke från 1783 som varit i Stockholms sjömanshus ägo fram till nedläggningen 1969. Det består av sammet med silvertråd. Bårtäcket hänger numera i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus kansli i Stockholm.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus
Org.nr. 802005-7173

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Sveriges Sjömanshus för år 2020. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 34-47 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2019 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 7 mars 2019 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller

misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Sveriges Sjömanshus för år 2020.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Stockholm den 2021

Benny Svensson

Auktoriserad revisor

Ordinarie ledamöter från 1 maj 2020

Kenny Reinhold	Göteborg, ordförande, för SEKO
Rikard Engström	Göteborg, vice ordförande, för Svensk Sjöfart
Mikael Huss	Stockholm, för Sjöbefälsföreningen
Anders Boman	Stockholm, för Svensk Sjöfart
Lennart Runnegård Jonsson	Stockholm, för Sjöbefälsföreningen-O

Ersättare från maj 2020

Pelle Andersson	Stockholm, för Kenny Reinhold
Christer Bruzelius	Visby, för Rikard Engström
Karl Huss	Stockholm, för Mikael Huss
Louise Langley	Donsö, för Anders Boman
Fredrik Jahrén	Mariehamn, för Lennart Runnegård Jonsson

Tillsynsman

Lisa Lewander	Sjöfartsverket
---------------	----------------

Sail Training Association Sweden har som närmaste mål att låta ungdomar delta i The Tall Ship race 2021. Fotograf: Mattias af Malmberg och Mac Hemborn

Stiftelsens kansli

Karl Karell	Kanslichef
Birgitta Lönnquist Gemvik	Kanslist och Ekonomiansvarig
Postadress	Katarinavägen 22, 1 tr, 116 45 Stockholm
Telefon:	08-641 44 37
E-post:	info@sjomanshus.se
Hemsida:	www.sjomanshus.se
Orgnr:	80 20 05-7173
Bankgiro:	131-1406

Skriftlig ansökan om:

- Stöd till FoU projekt insänds senast 15 juli respektive 1 oktober.
 - Stipendier insänds terminsvis via Sjöfartshögskola/Sjöfartsgymnasium.
 - Förslag till "Belöning 2022" insänds före 1 november 2021.
 - Gratial, akut hjälp och utbildningsstöd vid behov.
- Insänds till Kansliets adress enligt nedan.

Katarinavägen 22, 116 45 Stockholm
tel 08-641 44 37
e-post: info@sjomanshus.se
sjomanshus.se